

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

JÓ SZERENCSE T!

Bányásznapi, 2018., Pécs

A 68. Bányásznapi központi ünnepségre Pécsen a Kodály Központban került sor az Innovációs és Technológiai Minisztérium, a Magyar Bányászati Szövetség, a Bánya-Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, a MECSEKÉRC Környezetvédelmi Zrt., valamint Pécs Megyei jogú Város Önkormányzata rendezésében.

Az ünnepi elnökségben Süli János, a Paksi Atomerőmű két új blokkjának tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter, Dr. Fónagy János, a nemzeti vagyonnal kapcsolatos parlamenti ügyekért felelős államtitkár, miniszter-helyettes, Dr. Kaderják Péter az Innovációs és Technológiai Minisztérium energiaügyekért és klímapolitikáért felelős államtitkára, Zelei Gábor a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat elnöke, Szakál Tamás a Magyar Bányászati Szövetség elnöke, Rabi Ferenc a Bánya Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete elnöke, Dr. Hatala Pál az Országos Magyar

Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke, Dr. Szücs Péter a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánja, Páva Zsolt Pécs megyei jogú város polgármestere, Molnár János a Mecsekérc Zrt. vezérigazgatója, valamint Dr. Zoltay Ákos az Magyar Bányászati Szövetség főtitkára, az ünnepség levezetője foglalt helyet.

Az ünnepséget Rabi Ferenc a BDSZ elnöke nyitotta meg, ünnepi beszédet Süli János országgyűlési képviselő mondott.

Köszöntötte a résztvevőket Dr. Fónagy János országgyűlési képviselő és Dr. Kaderják Péter államtitkár.

A Bányásznapi alkalmából – a hagyomá-

nyoknak megfelelően - kiemelkedő szakmai munkájuk elismeréseként „Kiváló Bányász” kitüntető címet, valamint „Miniszteri Elismerő Oklevél” elismerések, illetve szakmai kitüntetések átadására került sor.

Az ünnepség hivatalos része a Bányászhimnusz közös elneklésével zárult. Az ünnepséget követő állófogadáson állófogadáson Molnár János, a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. vezérigazgatója mondott pohárköszöntőt.

(Az alábbiakban a megnyitó, illetve ünnepi és köszöntő beszédek szerkesztett változatát közöljük!)

Rabi Ferenc megnyitó beszéde

Jó szerencsét!
Tisztelt Bányásznapi Ünneplők!
Tisztelt Miniszter úr! Tisztelt Miniszter-helyettes és Államtitkár urak! Kedves bányász, kohász kollégák!

A 68. Bányásznapi szeretettel köszöntöm a központi szakmai ünnepsé-

günk résztvevőit, az ország bányászait, bányász nyugdíjasait, az iparág megjelent képviselőit, valamennyi kedves vendégünket, a sajtó megjelent munkatársait, köszönve, hogy elfogadták meghívásunkat, eljöttek Pécsre.

10 éve voltunk a Mecseki medencében központi ünnepségen, akkor Komló városában.

Pécs város gazdasági fejlődésében a 18. századi kezdetektől a 20. század végéig a szén-, majd az uránbányászatnak rendkívül fontos szerepe volt. A medence lakói, munkásai hősiességükkel, küzdelem árán győzték le a természet erőit, hogy legyen az országnak energiája, ásványi nyersanyaga.

A Bányásznapi ennek az ember próbáló, tisztességes munkának, az összefogásnak, a bányamunkához szükséges tudásnak az ünnepe. A bányákat emberek alakították, alakítják ki, az ő munkájuk járul hozzá az ásványi nyersanyagok biztosításához, az energia-ellátáshoz. A bányákat csak emberek tudják működtetni, tevékenységük széleskörű hatást gyakorol. A mecseki medencében a kőszénbányászattal indult el a folyamat. Az

elmúlt több, mint kétszáz évben a kitermelt, összességében 200 millió tonnára becsült termelvény a három, bizonyos mértékben elkülöníthető közénmedencében - pécsi, a komlói és az észak-mecseki - indukálta a fejlődést az ipar-, a technika-, a gazdaság-, a társadalom-, a politika- és a művelődéstörténet területén egyaránt.

Jelentős hatása volt az uránbányászatnak is. Először „Bauxitbánya Vállalat” elnevezéssel teremtettek keretet az uránérc kitermelésnek, majd a különböző elnevezések után a Mecseki Ércbányászati Vállalatként működött a cég. Jogutódja a Mecsekérc Zrt., amely 1998-ban kezdte meg a rekultivációs program végrehajtását. Majd a MECSEK-ÖKO Zrt. – jelenleg a kármentesítés felelőse - kiválása után önálló vállalkozói tevékenységet folytat. A vállalat munkavállalói jelentős bányászati szaktudással rendelkeznek. Megvan az a tudás, ismeret, amely akár új bányanyitáshoz, akár a kiégett erőművi kazetták tárolójának megépítéséhez, akár környezetvédelmi feladatok megoldásához szükséges.

(Folytatás a 2. oldalon)

Marad-e Magyarországon szénre épülő villamosáram-termelés?

Jelentősebb földalatti, mélyművelésű szénbányáink bezárásra kerültek. Olvashatunk híreket, rendszeresen jelennek meg írások újabb szénbányanyitási szándékról, de ezek sajnos „kommunikációs” bányák maradtak, maradnak. Komoly befektető a jelenlegi szabályozási körülmények között jelentős beruházást, milliárdokat igénylő befektetést nem kockáztat.

Magyarországon a jelenlegi helyzetben az prognosztizálható, hogy a szénre és a lignitre, mint energiahordozókra a jövőben nem kívánunk támaszkodni a villamosáram-termelésben, az erőművi felhasználásban. Pedig érkeznek hírek új, modern erőművi blokkok napjainkban történő átadásáról is, például Lengyelországból, Németországból.

Európában és Magyarországon is a szén áll rendelkezésre, szénhidrogénekből 70-80 %-ban behozatalra szorulunk. A megújuló termelésnek is van CO₂ „lábnyoma” és a szenes erőművek is környezetbarát módon, a későbbiekben versenyképes tisztaszén technológiákkal is működtethetők. Ma azt az időszakot éljük, amikor a szén lett az éghajlat- és klímaváltozás fő okozójaként megjelölve.

A lengyel bányász szakszervezetek – ahol még mindig eléri a szén aránya a 80%-ot a villamosáram-termelésben - a Katowicében, decemberben megrendezendő COP24 világkonferencia előtt, 250 fős előkonferenciát szerveztek, e témát állítva a vita középpontjába. Európa és a világ több szakszervezetét, szakértőjét, kutatóját is meghívták a háromnapos konferenciára.

A magyar szakszervezetek álláspontját is bemutattuk. Jeleztük, hogy fontos az EU dekarbonizációs törekvése és az üvegház hatású gázok kibocsátásának csökkentése, de egyben a következőket várjuk:

- A hazai erőforrások energiahordozók, beépített kapacitások, humán erőforrások felhasználását biztosító megoldások figyelembevétele kell. Az energia-mix meghatározásakor számolni kell az egyetlen jelentősebb mennyiségű magyar energiahordozóval, a lignittel. Modernizálni kell az erőműveket, támogatni kell a tisztaszén technológiákat. Legalább a jelenlegi mértékben, 10-15%-ban meg kell őrizni az energiamixben a szenet.

- Magyarország lehetőségeinek figyelembevételével, a hosszútávú fenntartható ellátásbiztonságot és a versenyképes ár garanciáit meg kell teremteni.

- Az ellátásbiztonságot, az energiához történő hozzáférést a környezeti célokkal egyenrangúan kell kezelni.

- A tisztaenergia-termelésben a technológiai semlegesség elvét biztosító átalakulás kell.

- Az Európán kívülről érkező „piszkos áram” behozatala ne teremtse tisztességtelen piaci versenyt.

- A bányászatot és az energiaipart érintő gyökeres átalakulás terheinek a munkavállalókra történő áthárítását elutasítjuk.

- Az európai energia-unió megvalósítása igazságos gazdasági és társadalmi átmenetet kell, hogy jelentsen, szinergiát teremtsen az európai ambíciók között a versenyképesség, az ellátásbiztonság, a globális felmelegedés mérséklése és a minőségi foglalkoztatás területén.

- Felvetődik az európai szintű kollektív szabályozás rendszerének kialakítása, s gazdasági és környezeti érdekek mellett kellő súllyal figyelembe kell venni a munkavállalói érdekeket (jövedelemcsökkenés ne legyen, a szükséges átképzéseket biztosítani kell, azokat tervezve, megszervezve és finanszírozva).

- Az európai szénplatform lehetőségeit ki kell használni, egy olyan támogatási rendszert kell kialakítani, amely segíti az átmenetet, az új piaci megoldások bevezetését.

- Koherens, jól összehangolt politikákra van szükség európai és tagállami szinten egyaránt.

- A tervezett igazságos átmenetet szolgáló alapot(kat) működtetni kell. (Párizsi keret-egyezmény pénzügyi-technológiai mechanizmus).

- A szociális partnerek közötti rendszeres egyeztetéseket (vállalati, regionális, nemzeti, európai szinten egyaránt) nélkülözhetetlennek tartjuk az európai és a nemzeti energia-politikai döntések hatásainak vizsgálatához.

- VÁLJON, AVÍZHEZ HASONLÓAN, A MEGFIZETHETŐ VILLAGOSENERGIA-HOZZÁFÉRÉS IS EMBERI JOGGÁ.

Az átlaghőmérséklet emelkedésének 2C0 alatt történő tartása stratégiai cél. Ennek érdekében a gyors megoldásokat igénylő problémákra is reagálni kell, hiszen azok hatása jelentősebb a klímára, mint a széndioxid terhelés. Ilyen az esőerdők megmentése, a megnövekedett közlekedés káros anyag kibocsátásának csökkentése, a műanyagok növekvő alkalmazásának, a szénhidrogén termeléssel együtt járó metán felszabadításának visszaszorítása, a mezőgazdaság növekvő CO₂ kibocsátásának, elsősorban a hús- és tejtermelés növekedésének elemzése. Nagyobb erőket kell koncentrálni a világűrűből érkező hatások és a földtörténeti korszakok tanulmányozására. Elismerni és ösztönözni kell a széndioxid elnyelő beruházásokat.

Ezekkel is foglalkozni kell, nem csak a szenes erőművekkel!

Magyarország a világ széndioxid kibocsátásának 0,75 százalékáért felelős. A hazai villamosáram-termelés 10-15%-a történik szén- és lignitbázison. Az energia-mixben ezt az arányt az ellátásbiztonság érdekében meg kellene őrizni, a tisztaszén technológiák fejlesztése, a széndioxid elnyelése vagy újra üzemanyaggá történő átalakítása érdekében a világban zajló kutatási-fejlesztési innovációs folyamatokban erőteljesen részt kellene venni.

Ez szolgálna a magyar szénbányászat és a magyar ipar érdekeit.

Rabi Ferenc

Rabi Ferenc megnyitó beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

Köszönjük a cég tulajdonosának, vezetőinek, munkatársainak és a helyi szakszervezetünknek, hogy méltó keretet teremtettek a Központi Bányásznap ünnepség lebonyolításához. Köszönöm a város önkormányzatának, polgármesterének, hogy helyet biztosítottak ünnepségünknek.

A mecseki bányászat a magyar bányáipar kiemelkedő teljesítményeit, sok esetben példamutató munkavállalói, érdekvédelmi eredményeit sorakoztatta fel, amely kiváló személyiségeknek, kutatóknak, bányászati szakembereknek köszönhetően, beleértve az utolsó 17 évben a Pécsi Bányászattörténeti Alapítvány tevékenységét is, jól dokumentált, tükrözi, hogy mennyi hősi helytállásra volt szükség a bányászok részéről. A mecseki bányászok nyugdíjas közösségei ma is működnek a bányász településeken, köszönjük tevékenységüket.

A tudás, a megszerzett tapasztalat és a bányamunkához szükséges innovatív

gondolkodás tovább él. Így joggal lehetnek büszké a területen működő komlói kőbányászok is a digitalizációs és robotizációs kihívásoknak megfelelő új bányájukra, annak termelékenységére.

Tisztelet Ünneplő Közönség!
Adódik a kérdés, hogy hasznosul-e még és szükség lesz-e a Mecsekben és az ország más részeiben található, megmaradt ásványi nyersanyagra, szükségességé válik-e a bányászok munkája?

Az biztos, hogy az ásványi nyersanyagokra szükség lesz, hogy a kitermelő iparág hozzájárulhat a nemzeti össztermék növeléséhez, és mint alap iparág a bányászati termékek feldolgozásával újabb és újabb munkahelyek létrehozásához, a külkereskedelmi egyensúly javításához. Ezért is várjuk nagyon az Ásványvagyon Hasznosítási és Készletgazdálkodási Cselekvési Terv gyakorlati végrehajtását.

Indokoltnak tűnik, hogy Magyarország is, hasonlóan néhány környező országhoz, valamint Lengyelországhoz, Németországhoz, Csehországhoz,

Észtországhoz, Görögországhoz kapcsolódjon be az európai szénplatform munkájába. Két ok miatt is érdemes a tapasztalatokat és a lehetőségeket megismerni, egyrészt az új tisztaszén technológiák kutatása, bevezetése, másrészt a szerkezetváltás területi, régiós gyakorlata kapcsán.

Szakszervezetünk meghívást kapott a lengyel bányász ágazati szakszervezetektől és országos szövetségeitől a PreCOP24 konferenciára Katowicébe. Ebben a városban ez év decemberében kerül sor az ENSZ globális klímaváltozással összefüggő újabb egyeztetési fordulóra. A kiotói és párizsi megállapodások végrehajtása tapasztalatainak összegzése, az új feladatok meghatározása zajlik majd a COP24 konferencián. A 280 fős előkészítő tanácskozáson megerősítésre került, hogy nem csak a szénre épülő villamos-áram-termelést kell górcső alá venni az éghajlatváltozást okozó tényezők közül, valamint az is, hogy a tisztaság-termelésben a technológiai semlegesség

elvét biztosító átalakulás kell. A lengyel kollégák köztársasági elnöküktől és a jelenlévő kormányzati felelős államtitkártól törekvéseikhez támogatást kaptak. Előkészítés alatt van egy brüsszeli közös kezdeményezés az elfogadott szakszervezeti állásfoglalás alapján.

Továbbra is úgy gondoljuk, hogy a munkahelyek megőrzése érdekében is, a magyar energia-mixben számolni kell az egyetlen jelentősebb mennyiségű magyar energiahordozóval, a szénnel, a lignittel. Modernizálni kell az erőművi blokkokat, támogatni a tisztaszén technológiákat. Legalább a jelenlegi mértékben, 10-15%-ban meg kell őrizni az energiamixben a szén.

Úgy gondolom, hogy a generációkon átívelő tudás, amely jellemző a kőolaj és földgáz bányászatra, tárolásra, de megtalálható a jelenkori építőipari és egyéb ásványi nyersanyag kitermelésben is, hozzájárul az ezen a területen működő cégek eredményes munkájához. Remélem, sikeresek lesznek a szénhidro-

gén, a geotermikus koncessziós kiírások, segítve az ezen a területen működő bányászati vállalkozásokat. Felértékelődik a világban az ivóvíz biztosítása, az ezen a területen dolgozó bányászok szaktudására egyre inkább szükség lesz.

Itt is szeretnék jelezni, hogy a béren kívüli juttatások szabályainak módosítása a jövedelmekre, az önkéntes megtakarításokra negatív hatással van. Munkahelyi közösségeink várják ezek átgondolását.

A bányász munkahelyeken sokszor elhangzott a pajtás szó, ez a lényegét egyetlen szóvá formáló, tiszta érzelmet kifejező megszólítás. A köznyelv sokszor nevezte a bányászokat a hétköznapi hőseinek. S ha jogosan is feszítette, feszíti mellüket a büszkeség, ők nem tartották, tartják magukat annak, csupán egy ősi szakma szorgalmas művelőinek, akik remélik, hogy a köszönésük még sokáig elhangozhat a munkahelyeken.

Jó szerencsét!

Süli János ünnepi beszéde

útján termelt hőt, ahonnan a szivattyú a vizet visszajuttatja a reaktortartályba. Ez a primer kör. -A Szerk!)

Megvan tehát az a kötődés, amely révén nyugodtan elvállalhattam, eleget tehettem a megasztelők felkérésnek.

A magyar állam és a magam nevében, még egyszer, tisztelettel köszöntök mindenkinek.

Fontos megerősíteni, hogy ez a bányászati ágazat szerteágazó. Gyerekkoromban azt gondoltam, hogy az a bányász, aki a föld alatt dolgozik, s kitermeli azokat az értékeket – szén, érc –, amit a föld mélye rejt, aztán, később, megtanultam, hogy az is bányász, aki a homokot bányássza, vagy földgázt, kőolajat hoz a felszínre. De lehet külsőni is ez a tevékenység.

A kormány kiemelten támogatja ezt az ágazatot. A szakma persze sokszor átélte azt a helyzetet, hogy egyszer jól járt, másszor meg kevésbé jól. A mecseki térség is élt már át szebb napokat, ma kevésbé kedvező a helyzet, de én bízom benne, - hiszen a vagyon, akár az urán, akár a szénvagyon, ott van -, hogy azok az új technológiák, amin a mérnökök együtt dolgoznak, meghozzák azt az eredményt, s ez a vagyon, mindannyiunk érdekében, feltárható és kihasználható lesz.

Több kitüntetés átadására is sor került az augusztus 20-ai ünnepségen. A kormány deklarálta, hogy nem felejtette el az ágazatot. A Magyar Arany Érdemkereszt Polgári Tagozat kitüntetését vehette át dr. Márai Ferenc, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karának dékán helyettese és Molnár János, a Mecsekérc

Környezetvédelmi Zrt. vezérigazgatója. Magyar Ezüst Érdemkereszt Polgári Tagozat kitüntetésben részesült Piros Olga, a magyar Bányászati és Földtani Szolgálat Földtani és Geofizikai Szakkönyvtári Osztály vezetője és Püspöki Zoltán László, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat földtudományi szakreferense. Bízom benne, hogy a jövő évi ünnepségen új neveket és új gratulációkat fogalmazhatunk meg.

Szeretnék, a Központi Bányásznap országos ünnepségén megjelent fizikai dolgozók közül, szenior vándorokat, bányamestereket köszönteni, hiszen a Bányásznap róluk is szól.

A miniszter úr név szerint említett meg tizenegy egykori (senior) bányászt, akik a mecseki szénmedence bányáuzemeiben (Vasas, Zobák, Komló), csapatvezető vándorként, bányamesterként dolgoztak. A jelen lévőknek a résztvevők tapsal fejézték ki elismerésüket. A miniszter úr megköszönte munkájukat és további jó egészséget, jó pihenést kívánt a szenior csapatnak. Majd beszédét így folytatta:

Soha nem lehet azt mondani, hogy a világ örök. Minden változik és ebben a változó világban, a bányász szektor is beavatkozóként vesz részt. Akik a bányászokban tevékenykednek, akik atomerőművet üzemeltetnek, azoknak nagyon felkészülniük kell lenniük, s nagy felelősséggel kell dolgozniuk. Ki milyen mértékig, de valamennyien beavatkozunk a természetbe. Bár ezt a beavatkozást többen kritikával illetik, én azt mondom, hogy mi ennek a közösségnek, akik Magyarországon

műszaki alkotásban, műszaki rendelkezésre állásban és valaminek a megvalósításában részt vesznek, azoknak – benne a bányászokban résztvevőknek is – köszönettel tartozunk. Hiszen ebből épül az ország, ebből van a fejlődés, ebből van az olcsó villamos energia (amellyel próbáljuk ide csábítani a külföldi befektetőket, s nem az olcsó munkabérékkel). Ennek a csoportnak régen is megvolt a felelőssége, a kultúrája, hogy az iparágat működtesse. Most is megvan a felelőssége.

Azzal, hogy a médiában a mi munkánk kellő módon van-e elfogadva, nem a mi dolgunk eldönteni. A mi dolgunk, hogy azt az utat, amit együtt elkezdünk járni, (A szeniorok is tudnának erről beszélni, a mögöttük lévő életút jogán), az feljogosít bennünket, hogy végezzük azt a munkát, ami Magyarország érdekében szükséges.

A bányászat szerkezetével, az iparág szerteágazó sokszínűségével nem kívánok foglalkozni, hiszen ez itt már elhangzott. Az tény, hogy ahol a bányászat megjelent, mindenütt kulturális, műszaki és egyéb fejlődés is megjelent a térségben. Ha csak a kőolaj próbafúrásokra gondolunk, ahol nem jött olaj, ott lett termálvíz, s erre kialakult egy szolgáltató háttérparág, vagyis mindig az összhatást kell vizsgálni a társadalom fejlődése szempontjából, egy beavatkozásnak, egy kultúrának. Ebben a magyar bányászat eddig is élen járt, s ezután is élen fog járni.

Ehhez kívánok sok sikert, minden résztvevőnek, az ebben munkát végzőknek is bízom benne, hogy együtt meg fogjuk találni azt a módot, hogy ez az iparág, hosszú távon együtt fejlődjön velünk.

Köszönöm a figyelmet! Jó szerencsét!

Dr. Fónagy János köszöntő beszéde

Engedjék meg, hogy Bártfai-Mager Andrea, a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter asszony

és a magam nevében köszöntsem a központi ünnepség résztvevőit.

1951-től ünnepli az ország a bányászokat. Nekem, személy szerint 1981-től van módomban részt venni az Önök felemelő ünnepségén. Az elmúlt évtizedek nem voltak mindig örömteliek, nekem, észak magyarországi emberként sajnálatos kötelezettségem volt megjelenni, részt venni olyan eseményeken, Barsodnadasdnak, Somsálynak, Farkaslyuknak, Szuhakállónak, Lyukobányának a bezárásán. Nem volt örömteli dolog, s nemcsak azért nem, mert egy sok évszázados szakma szenvedte el az újabb és újabb eseményeket, hanem azért is – és köszöntőmben erre szeretném a lényegét helyezni – mert meggyőződésem, hogy a magyar bányásztársadalom nemcsak egy műszaki-gazdasági közösség. A bányásztársadalom, a világban mindenhol, itt Magyarországon is, egy olyan közösség,

amely értékteremtő, értékmeztartó, s a társadalom szövődékének egyik összetartó ereje. A bányász foglalkozást követel. A bányász munkát követel. A bányász szaktudást követel. Megkövetel minden olyat, emberi magatartást, érzelmi hozzáállást, amely egy jól működő társadalom létrehozásához és fejlődéséhez feltétlenül szükséges.

Ezért a nemzeti vagyonért felelős tárca államtitkáráként, nekem elsősorban arra van jogosítványom szólani, hogy a kormány továbbra is a nemzeti vagyon nagyon fontos elemének tartja a magyar szén-érc, és ásványkincset. Ugyanilyen fontosnak tartja azt, hogy ennek a hasznosításához - a mindenkori igényekhez igazodó hasznosításához -, kitermeléséhez és feldolgozásához a szükséges szellemi erő, a szakmai hozzáértés, nem utolsósorban az ehhez szükséges munkaerő rendelkezésre álljon.

Ezért is nagyon fontosnak tartom,

személy szerint is, hogy a magyar bányásztársadalom – ez alatt értem a magyar bányásztársadalom egészét -, ezt az összetartást, a tradíció jelenét és jövőjét jelentő eseményt megtartsa, és olyan súlyt adjon neki, mint amelyet a mostani, 68. megemlékezés is ad.

A nemzeti vagyon szempontjából a vagyon, tehát, megvan. Közös feladatunk, hogy az ehhez szükséges képzési szinteket - az esetenként kinnal, keservevel, de újraindított vándorok képzéséhez, a működő érc- és egyéb bányák, építőipari tevékenységet kiszolgáló kő-, kavics, homokbányák munkaerejének képzéséhez - biztosítsuk. Nagyon fontosnak tartom, hogy a bányamérnök-képzés fennmaradjon, biztosítsa azt, hogy ez a potenciális állami vagyon, amikor úgy van rá igény és szükség, akkor a régi technikákban és technológiában, ha úgy van rá szükség a tisztaszén program keretében rendelkezésre álljon.

Kívánom a több tucat bányásztelepülésnek, hogy ne csak a múltjából éljen, hanem a jelene is nyugodt és békés legyen. Adjon nyugodt és békés ott-hont a nyugdíjas bányászoknak, s azok családtagjainak, akik ott élnek ezeken a településeken. Kívánom a ma bányáipari tevékenységben dolgozóknak, hogy találják meg a számításukat, és kérem, bízzanak abban, hogy a kormány azt az értékes, áldozatkész, s esetenként nagyon nehéz, felelősségteljes munkát értékeli és igyekszik, ennek megfelelően elismerni.

Köszönöm Önöknek az elmúlt évek, évtizedek munkáját, s köszönöm azt, hogy a tradíciók fenntartásával közös törekvéseinkhez hozzájárultak. Nagyon bízom benne, hogy ahogyan az elmúlt harmincválhány évben, úgy jövőre is lesz alkalmam így elköszönni önöktől, mint most: jó szerencsét!

Dr. Kaderják Péter köszöntő beszéde

Kérem, engedjék meg, hogy Palkovics László miniszter úr szívélyes üdvözlését tolmácsoljam, aki más programja miatt nem tud részt venni ünnepünkön. Mindazonáltal megtisztelve érzem magam, hogy a központi bányásznap rendezvényükön az Innovációs és Technológiai Minisztérium képviselőjében, szakmailag illetékes államtitkárként, jelen lehetek. Igyekezem ünnepi köszöntőm nagy részét a szakma jövőjét érintő kérdések-

kel megtölteni. Olyan idöket élünk ma Magyarországon, mikor az élet szinte minden területén megújulásra van szükség, annak érdekében, hogy az elmúlt néhány esztendő kiemelkedő gazdasági eredményei, hosszú távon és fenntartható módon szolgálják tovább országunk gyarapodását. Kiemelt kormányzati cél, a jövőben, Magyarországot dinamikus és minőségi gazdasági növekedés jellemezze. Ebben a magas hozzáadott értéket biz-

tosító, innovációra támaszkodó tevékenységeknek kell vezető szerepet játszaniuk. Ez a megújulás, vagy innováció, nem kerülheti el a mi szakterületünket, a bányászatot sem. Nem maradhatunk le a fejlődésben sem, mert része vagyunk a nagy gépezetnek, a magyar élet működésének is, és szerepünk van a fenntartható, innovációra alapozó gazdasági növekedés megteremtésében. Ezért a minisztérium és az államtit-

kárság is már jó ideje dolgozik azon, hogy minél korszerűbbé, minél olcsóbbá, minél takarékosabbá, ugyanakkor biztonságosabbá tegye a hazai energetikai rendszer működését és az energiaforrások hozzáférhetőségét, az ország energiaellátását. Ennek pedig a bányászat is szerves része.

A következő évtizedek integrált energia és klímapolitikájában azt az elvet követjük, hogy ennek a megújulásnak részeként megfelelő arányban alkalmazzuk az ország ellátásbiztonságát leginkább garantáló energiamixünk elemeit. A nukleáris, a megújuló, és a rendszernek rugalmasságot, valamint biztonsági tartalékot is jelentő fosszilis energiaforrásokat. Hazánk, tehát, nem tör lándzsát egyik terület kizárólagosága mellett sem, az éghajlatvédelmi célkitűzések nyomán szigorodó feltételrendszerben azonban leginkább a fosszilis energia termeléséhez kötődő tevékenységektől, szakterületektől követel meg, a korábbiaknál jóval nagyobb alkalmazkodást ez a fejlemény.

Ezen szempontból az előttünk álló időszak legfontosabb feladata, hogy elősegítsük a bányászat hazai adottságokra, mint a versenyképes szaktudás, gyakorlati tapasztalatok, a magyar innovációs képességek, a meglévő kapacitásokban rejlő lehetőségek, és a korszerű technol-

ógiák közti szinergiákra épülő modernizációját.

Ami a hazai szénhidrogén-bányászatot illeti, mindnyájan tudjuk, hogy Magyarország, ezen a területen, sajnos jelentős nyersanyag importra szorul, szükségleteinknek csak egy hatod részét tudjuk saját forrásból fedezni. Azon dolgozunk, hogy ez a függőség minél inkább csökkenjen, és növekvő mértékben ellensúlyozható legyen hazai forrásokból. A körültekintő fejlesztések után, akár nem konvencionális készletekből, hiszen ezzel az ellátásbiztonság erősíthető és a hazai bányászati vállalkozások gazdasági aktivitása tovább növelhető. Ebben a kormányzat is segít a bányászati koncessziók évről-évre történő meghirdetésével.

Az eddigi tapasztalatok és eredmények igazolják, a további kutatások és koncessziós pályázatadás szükségességét. A koncessziós pályázati rendszer transzparenciája, kiszámíthatósága és hitelessége is segített abban, hogy az utóbbi években a hazai szénhidrogén-termelés újra növekedésnek indult. A kormányzat lát reális esélyt arra, hogy racionális és gazdaságos formában folytatódjon a további termelés növelése. Ezen a ponton szeretném megköszönni elődömmnek, Aradszki Andrásnak, államtitkárnak és országgyűlési képviselőnek, valamint minisztériumi kollégáimnak, az ezen a téren végzett kiváló munkájukat, amely nemzetközi ismertségnek és elismertségnek örvend, és nagyon jelentős gazdasági eredményeket hozott Magyarországnak, az elmúlt években.

Magyarország ellátásbiztonságának megerősítése, az energiaszektor klímabarát átalakítása és a klímaváltozással kapcsolatos gazdaságfejlesztési lehetőségek ösztönzése érdekében, egyre nagyobb szerep jut hazánkban a meg-

újuló energiaforrásoknak. Ezért, a fenntarthatóság kritériumát szem előtt tartva, az ország innovatív energia-ellátásának egy fontos biztosítékaként tekintünk a geotermikus energia bányászkoncesszió keretében történő kutatására, kinyerésére, hasznosítására. A XXI. században már olyan korszerű technológiák állnak rendelkezésre, amelyek a geotermikus energiát elérhetően energiaforrássá teszik a gazdaság zöldítésében. Mivel pedig hazánk eleget kíván tenni nemzetközi vállalásainak, a széndioxid kibocsátás területén is, különösen fontos az alternatív energiaforrások felkutatásának és kitermelésének dinamikus folytatása. Ezért a meglévő bányászati tapasztalatnak és tudásnak, a jövőben, ezen a területen is, igen nagy értéke lesz.

Engedjék meg, hogy pár gondolat erejéig kitérjek a 2013 óta sikeresen működő koncessziós rendszer néhány eredményére. Az első öt koncessziós pályázati körben huszonkilenc szerződést kötöttünk a nyertes pályázókkal, az ennek nyomán befizetett koncessziós díjak összesen bruttó tizenhárom milliárd forinttal gyarapították a központi költségvetést. A szerződésben, a nyertes pályázók összesen ötvenöt milliárd forint hazai beruházás elvégzésre tettek vállalat, további negyven milliárd forint értékben jeleztek előre további beruházásokat, opciális kutatási munkaprogram alapján. A kormány folytatni fogja a koncessziós pályázatadásokat, annak érdekében, hogy a hazai ásványvagyon gazdaságos megoldással történő hasznosítása minél komolyabb gazdasági eredményeket produkáljon. Hogy hozzájáruljon a hazai bányászati szakmakultúra fenntartható jövőjéhez.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Említettem már a környezetvédelmi szempontok utóbbi években megnövekedett jelentőségét. Az Európai Unió célkitűzései és a nemzetközi éghajlatvédelmi célok érvényesítése érdekében a jogszabályi háttér megteremtésén túl szükség van az energiatermelés alacsony széndioxid kibocsátású szerkezeti átalakítására is. Itt kell megemlítenem, hogy a hazai nyersanyagokra épülő energiatermelés tekintetében az ország erőműi portfóliójában a Mátrai Erőműnek meghatározó szerepe van. A modernizáció megfelelő irányairól a régió fejlesztéséről szóló közös gondolkodást a Mátrai Erőműben megkezdjük. Ez alapján, úgy vélem, hogy még abban az esetben is, ha csökkenne a hazai lignitbányászati volumene, a kormányzat terve szerint a Mátrai Erőműben felhalmozott tudásnak, a hazai lignitbányászat tapasztalatainak lesz helyük Magyarországon, a jövőben is. Egyúttal erős szakmai bázisát fogják képezni a térség egyéb fejlesztési lehetőségeinek kiaknázásában is.

Tisztelt ünneplők!

Nagy örömmre szolgál, hogy Pécssett, a baranyai bányászok és kohászok vendégeként önökkel együtt ünnepelem a Bányásznapot. A mecseki bányászat dicsőségének jegyében rendezett ünnepség alkalmat ad számomra arra, hogy elmondjam, meggyőződésem, hogy a város bányásztársadalmának szaktudása, tapasztalatai és hagyományait olyan értéket jelentenek, amire lehet és kell is építeni, ami az ország javára hasznosítható. Ez a folyamat már korábban elkezdődött, hiszen a pécsi bányászok közül sokan, napjainkban is, az ország különböző területein segítik munkájukkal, szakértelmükkel, a bányászati szaktudásra épülő egyéb iparágak fejlődését is. Erre a tudásra a jövőben is szükség lesz Magyarországon. Azt szeretném, ha ez exportképes tudásként szolgált a hazai gazdaság gyarapodásában.

A Dél-kelet Dunántúl jelentős ásványi nyersanyag előfordulásokkal rendelkezik. Erről már hallottunk az előző beszédekben is, amelyek jövőbeli felhasználásával számol a kormány. Ennek megfelelően a kormány határozatban

hagyta jóvá az idén nyáron a nemzeti energiastratégia végrehajtását szolgáló Ásványvagyon-hasznosítási és Készletgazdálkodási Cselekvési Tervet, és a benne foglalt intézkedéseket. A régió esetében lényeges megemlíteni, hogy ezen a területen található az ország egyetlen uránérc lelőhelye, valamint a szintén egyedüli, részben kocszolható feketeszén előfordulása

Energiahordozóként és a jelentős nyersanyagvagyon szempontjából egyaránt különösen fontos lehet mindkettő

a hazai energiapolitikai célok eléréséhez. Az utóbbi évtizedekben, a világban, számos korszerű környezetkímélő ásványvagyon hasznosítási módszert fejlesztettek ki, mint például a kőszén földalatti és külszíni elgázosítása, vagy a széntelepekben kötött metán hasznosítása. Ezek honosítása, a hazai körülmé-

pes aktivitású radioaktív hulladékok.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Magyarországon évszázados szakmai tapasztalat és szaktudás áll rendelkezésre ahhoz, hogy a hazai bányászat megújulásában mindenki racionálisan, felelősen, professzionálisan megtervezve és végrehajtva a maga képes-

nyeknek megfelelő alkalmazása érdekében szükséges az innovációs tevékenység növelése és fokozott ösztönzése. Ugyancsak fontos szempont, hogy a térség egyes földtani képződményei nemcsak nyersanyagforrásként, hanem különböző létesítmények, pl. nukleáris létesítmények befogadjaként is szóba jöhetnek, hulladék-elhelyezés céljából.

A felelős állami ásványvagyon gazdálkodás kialakítása és fenntartása érdekében a kormány felhatalmazása alapján az Innovációs és Technológiai Minisztérium úgy döntött, hogy a régió tudományos centrumára és a régióban meglévő szakembergárda infrastruktúrájára és tudásbázisára alapozva egy innovációs központ létrehozását kezdeményezi. Pécs városa azért is ideális választás a központ számára, mert az utóbbi két-három évtizedben a térségben zajlottak az ország legnagyobb földtani kutatási projektjei, melyek új tudással és tapasztalatokkal vértették fel a régió szakember gárdáját.

Hölgyeim és Uraim! Van még egy terület, ahol nagymértékben számítunk a pécsi szakemberek tapasztalataira és tudására. A világban működő atomerőművek

ségeinek megfelelően vegyen részt. Bizom abban, hogy a bányász és kohásztársadalom ezeket a lehetőségeket nem fogja kihaználatlanul hagyni, ezáltal pedig nagymértékben tudjuk erősíteni hazánkat gazdasági, energetikai szempontból, és ezen keresztül politikai szuverenitásunkat is.

Még egyszer köszöntöm önöket a Bányásznapi alkalmából. Kívánok sok erőt, szakmai elhivatottságot, szakterületük modernizációjához, a hazai innovációra alapozott együttműködésekhez. Köszönöm, hogy itt lehetek, önökkel együtt ünnepelem, és azt is, hogy a miniszter úr képviselőjeként meghallgattak. Jó szerencsét!

Kitüntetettjeink

A 68. Bányásznap alkalmából „Kiváló Bányász” kivitüntetett cím elismerésben részesültek:

Bakk László, a Bányavagyon-hasznosító Kft. Mecseki Környezetvédelmi Bázis Létesítmény- fenntartási vezetője. **Bali András** Readymix Lesence Kft. Nehézgépező, gépszereleje. **Bedő Mózés** az Észak-Dunántúli Vízmű Zrt. Víztermelő Bányauzem Főaknász-szerelésvezetője. **Bogdán István** a Basalt-Középkő Kft. Uzsai Bányauzem műszakvezetője. **Buchelt Barnabás** a MOL Nyrt. Dél-magyarországi Kutatás-Termelés Algyő Kutatás-Termelés műszakfelelőse. **Csurgó Gergely** a MECSEKÉRC Környezetvédelmi Zrt. Környezetvédelmi Hidrogeológusa. **Debrecei Ferenc** az O&GD Central Kft. Termelési vezetője. **Fejti István** a Perlit 92' Kft. Műszakvezetője. **Gombos Zoltán** a GEOINFORM Kft. Felsővízi Kútszervizek Senior operátora. **Hegedűs János** a Mátrai Erőmű Zrt. Visontai Villamos üzemeltető és karbantartó Osztály művezetője. **Karasz András** a MOL Nyrt. Kutatás-Termelés É-magyarországi Termelés Termelőmestere. **Kis-Bicskei József** az O&GD Central Kft. Terepi termelés egység Gázgyűjtő-előkészítő berendezés és kútkészítője. **Kolozsvári László** a NITROKÉMIA Zrt. Gépező, karbantartója. **Kovács László** a Mátrai Erőmű Zrt. Bükkábrányi Bánya Termelési Osztály Meddőaknásza. **Kovács Péter** a Wienerberger Zrt. Solymári agyagbánya Bányászati felügyelő személye, kotrómester. **Könye Károly** a Kvarchomok Kft. Bányamestere, rakodógép kezelője. **Kránicz Zsolt** a Lasselsberger Hungaria Kft. Rakodógép kezelője. **Lendvai Lajos** Sándor a Rotary Zrt. Fűrészt és kútjavító berendezések Fűrészt-kútjavítás főmotorosa. **Madai Imre** a KÖKA Kft. Iszka-szent-györgyi Dolomitbánya szakvezetője. **Marosi Tamás** az Üveg-Ásvány Kft. Villamos csoportvezetője. **Nagy László** az MB 2001 Olajipari Szolgáltató Kft. Operátora. **Nagy Pál** a COLAS Észak-középkő Kft. Nőgrádkövesdi

üzem villanszerelő felelős műszaki vezetője. **Oláh Ferenc Lajos** a MOL Nyrt. Kutatás Termelés Divízió Kútmunkálati Felügyelet Kútmunkálati felügyelője. **Ördög Balázs** a Magyar Horizont Energia Kft. felelős műszaki vezetője. **Rábay Ottó** a Pannon Hőerőmű Bányavagyon-hasznosítási Osztály Rekultivációs ügyintézője. **Salgó Zoltán** a Mátrai Erőmű Zrt. Visontai Termelési Főosztály Kotrómestere. **Szatmári László** a Magyar Földgáztároló Zrt. Hajdúszoboszlói Földalatti Gáztároló Kompresszor és gáz-előkészítő berendezés kezelője. **Veres Imre** a Mátrai Erőmű Zrt. Bükkábrányi Bánya Gépészeti Karbantartó Osztály Gépjavító főszereleje. **Vincze Csaba László** a MECSEKÉRC Környezetvédelmi Zrt. Terepi részleg Hidrogeológusa. **Viola Kálmán** a RIKOPET Kft. Termelőmestere.

„Miniszeri Elismerő Oklevél” elismerésben részesültek:

Balogh Zoltán a MOL. Kutatás-Termelés Divízió Kútmunkálati Felügyelet MOL Kútmunkálati vezetőmérnöke. **Barta Ferenc** az OMYA Hungaria Mészfeldolgozó Kft. Vagontöltője. **Bedők József** a Rotary Fűrési Zrt. Gazdasági Divízió Senior Kontroller Specialistája. **Benkő Krisztián** a MECSEKÉRC Környezetvédelmi Zrt. Minőségügyi mérnöke. **Ézsiás László** a COLAS Észak-középkő Kft. Technológiai főmérnök MIR vezetője. **Hídeg József** a Pécsi Tanácsadó Bt. Bányászati szakértője. **Horváth Zoltán** a BAZ Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály Bányafelügyeleti szakügyintézője. **Ihász Sándor** a Baranya Megyei Kormányhivatal Bányafelügyeleti főmérnöke. **Orosz Sándor** a Mátrai Erőmű Zrt. Visontai Bányaművelési Bányamérési Osztály Bányamérési irodavezetője. **Sipos Tamás** a Mátrai Erőmű Központi Karbantartó Kft. Villamosvezető szakmunkás. **Szűcs Ferenc** a Veszprém

Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály Bányafelügyeleti szakügyintéző. **Vatai József** Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, Ásványvagyon-gazdálkodási Főosztály Bányafelügyeleti geológus. **Veres István** a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, Adattári Főosztály Adattári szakreferense. **Zanati Géza** a Pest Megyei Kormányhivatal Bányafelügyeleti Főosztály Bányafelügyeleti mérnöke, vezető főtanácsosa. **Nagyvárad István** BDSZ az Észak-Dunántúli Vízmű Zrt. Víztermelő Bányauzem Karbantartója.

„Magyar Bányászati” életműdíj szakmai kivitüntetésben részesültek:

Varga Mihály Okl. Bányamérnök, a Mecsekurán Kft. ny. vezérigazgatója, a hazai uránérc kutatásban, kitermelésben és irányításban végzett több évtizedes kiemelkedő szakmai életútja elismeréseként.

Balás László arany-okleveles bányamérnök, a Mecseki Szénbányák ny. műszaki vezérigazgató-helyettese, bányamentőként is a hazai feketeszen kitermelésben, a bányászati műszaki irányításában végzett több évtizedes kiemelkedő tevékenysége, szakmai életútja elismeréseként.

Dr. Krisztián Béla c. egyetemi tanár kezdetben a mecseki szénbányászati, majd a hazai bányászati egészére kiterjedő humánerőforrás fejlesztése kapcsán végzett kiemelkedő tevékenysége, szakmai életútja elismeréseként.

Jubileumi plakett és emlékérem kivitüntetésben részesültek:

Dr. Farkas Géza, a Perlit 92' Kft. ügyvezető igazgatója – életének 70. évében – a perlit-bányászati 60 éves jubileuma alkalmából.

Cseh Zoltán a COLAS Észak-középkő Kft. ügyvezető igazgatója, a tarcali kőbányászati, az Észak-magyarországi Kőbánya Vállalat alapításának 55 éves jubileuma alkalmából.

Székely Ferenc Géza az Észak-

dunántúli Vízmű Zrt. vezérigazgatója a vízbányászati vállalat 25 éves jubileuma alkalmából.

Dávoti György a Magyar Horizont Energia Kft. ügyvezető igazgatója a szénhidrogén-bányászati vállalkozás 20 éves jubileuma alkalmából.

Molnár János a MECSEKÉRC Környezetvédelmi Zrt. vezérigazgatója a vállalkozás alapításának 20 éves jubileuma alkalmából.

Bányász Szolgálati Oklevél elismerésben részesültek:

40 éves szolgálati idő elismeréséről: **Sterbinszky László** a Hajdúszoboszlói Földgáztároló kompresszor és gázelőkészítő kezelője. **Szakonyi Árpád** a Rotary Fűrési Zrt. éjszakai főfűrő mestere. **Dr. Turai Endre** a Miskolci Egyetem egyetemi docense.

35 éves szolgálati idő elismeréséről:

Fábián János a Perlit-92 Kft. őrlőgép kezelője. **Fekete Gábor** a Kardoskúti Földgáztároló kútkészítője. **Gerzsa Imre** a Zsana Földgáztároló kútkészítője. **Hatvani Béla** a Kardoskúti Földgáztároló kompresszor és gázelőkészítő kezelője. **Jámbor Attiláné** a NITROKÉMIA Zrt. anyagbeszerzési asszisztens. **Kis Gyula** a Mecsekérc Zrt. villanszerelője. **Kontó László** a GEOINFORM Kft. Szelvényezési karbantartó technikus. **Kovács István** a Baranya Megyei Kormányhivatal osztályvezetője, bányakapitánya. **Lakatos Péter** a Pusztadericsi Földgáztároló műszeres üzemviteli szakértője. **Dr. Maros Gyula** a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat főosztályvezetője. **Máté Zoltán László**, a Bányavagyon-hasznosító Kft. Zagytéri vízkezelője. **Dr. Molnár József** a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar egyetemi docense. **Dr. Palicz András** a Jász Nagykanizsa Szolnok Megyei Kormányhivatal bányakapitánya.

30 éves szolgálati idő elismeréséről:

Katona Sándor a Lasselsberger Hungaria Nyékládházi Bánya bányá-

mestere. **Pali Sándor**, a Bányavagyon-hasznosító Kft. Pécsi fióktelep vezetője.

15 éves szolgálati idő elismeréséről: **Eisemann Ferenc**, az Észak-Dunántúli Vízmű Zrt. Víztermelő Bányauzem aknásza.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége a településen élő aktív- és nyugdíjas bányász közösségek támogatásáért, a bányász emlékek és hagyományok ápolásáért a helyi szervezetek javaslatára emléklapot és ezüst bányászgyűrűt adományozott:

Rozlosznik Jánosné asszonynak, Rudolftelep község polgármesterének. **Gromon István** úrnak, Pilisvörösvár város polgármesterének. **Kovács András** úrnak, Egercsehi község polgármesterének.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége a bányász kulturális örökség és hagyományörzés terén végzett kiemelkedő munkásságának elismeréseként **Művészeti Nívódíjat adományozott** a Pécsi Ércbányász Koncert Fúvószenekar és a zenekar karmesterének **Kerekes Csaba** részére. **A nagykanizsai Hagyományörző Asszonykórus - MAMIK - és művészeti vezetőjük Gál Ferencné** részére. **A Rudolftelepi Népdalkör** és a népdalkör vezetője **Hajnal László** részére. **Szepesi Zsuzsanna** költőné részére. **Demes Ferenc László** farkaslyuki képzőművész részére.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége a szakszervezeti tagság, a munkavállalók és nyugdíjasok érdekeinek védelme és képviselete terén végzett, kiemelkedő tevékenysége elismeréséről **BDSZ Kongresszusi Ezüst Emlékérem adományozott** **Dr. Máthéné Varga Teréziának**, a Mecsekérc Zrt. Szakszervezeti Bizottsága titkára részére.

Képek a tatabányai bányászünnepről

Életünk egy darabja maradt, visszavonhatatlanul, a föld alatt

A 68. Bányásznapot ünnepelték hagyományosan az ajkai bányászok. Augusztus 31-én pénteken kezdődtek a megemlékezések a Bányászati Múzeum udvarán az AKNAMÉLYÍTŐ VÁLLALAT 2017-ben felállított emlékoszlopánál. A Bányász Himnusz hangjainál az AKNAMÉLYÍTŐ volt dolgozói, a Bányász Kulturális Egyesület tagszervezetei és a

Veolia Energia Magyarország Zrt. (Bakonyi Erőmű Zrt.) vezérigazgatója helyezte el a tisztelet koszorúit.

Majd a padragkúti Bányászati Emlékműnél folytatódott a koszorúzási ünnepség. Blaskó Sándor a Padragi Nyugdíjas Bányász Szakszervezet elnöke köszöntötte a megjelenteket és méltatta a megemlékezés fontosságát, a bányász

hagyományaink jelentőségét. Az emlékműnél koszorút helyezett el Ajka város Önkormányzata nevében Schwartz Béla polgármester, a Bakonyi Erőmű Zrt. vezetője Vollar Attila vezérigazgató, Bányász Szakszervezetek, Bányász Hagományörző és civil szervezetek képviselői.

Az ünnepség a Művelődési Házban folytatódott. A megjelenteket Ajka város vezetőit, az AKNAMÉLYÍTŐ VÁLLALAT dolgozóit az ajkai bányász szervezetek képviselőit és a Bányász Hagományörző Kör tagjait Blaskó Sándor elnök köszöntötte. Ünnepi megemlékezésében bányász múltunkat elevenített fel. "A bányászok összetartozása, sors közössége egyfajta hit, melyet szívünkben őrzünk. Bányásznak lenni csupa nagybetűvel. Sokat kellett hajtott háttal dolgozni, mégis egyenes gerincű embereket ismerem meg bányász társaimban. A mai értékvesztett világunkban a szegénység, a kivándorlás, a szolidaritás hiánya újra ismerős szavak, mint 80-90 éve. Az idősök s mi nyugdíjasok pedig teher lettünk a mai politikai hatalom számára. Adyval

szólva: „Minden Egész eltörött.”

Az ünnepség a már hagyományos baráti beszélgetéssel folytatódott. A pohárköszöntő Kozma Károly geológus (1936-2014) versével hangzott el: „... Nincs már bányánk/ Nincs már egy se/ Elhagyott minket a Jó szerencse. / Am annak még örülhetünk/, Hogy hagyományainkat őrizhetjük./ Álomképeink kitörölve./ De mindnyájan elmondhatjuk/ Tettük, amit tenni tudtunk./ Emeljük poharunkat a múltra./ Bányáinkra, régi otthonunkra./ ...Mint bányász hagyományt örökölnék/ Csak egy feladatunk maradt./ Őrizzük Borbála kultuszát/ És szép bányász múltunkat./ A Jó szerencse! Kísérjen mindnyájunkat./ Erre koccintsuk most poharunkat!”

A városi rendezvény szombaton a Hildparkban folytatódott. Győr Sándor a Bányász Szakszervezet nyugalmazott vezetője a bányász emlékműnél tartotta megemlékezését. A város bányászait, bányászatát országosra ismerték. Név szerint felsorolta állami elismerésben részesült munkatársaink nevét. 2004-ben bezárták, de a település várossá válásá-

ban, mai szépségében, gazdag kulturális és sportéletének kialakulásában nagy szerepe van a bányászatnak. A ma élők feladata, hogy ezeket az értékeket megőrizzék az utókor számára. Az emlékműnél a város vezetői, a Bányász Szakszervezet képviselői, Ajka város bányász civil szervezetei helyezték el koszorúikat.

A Bányászati Múzeum udvarán a bányászerecsétlenségek áldozatai emlékműnél is fejt hajtottak a bányász szervezetek képviselői.

A városi ünnepségeken Ajka Városi Bányász Fúvószenekara, a Padragi Bányász Férfikórus és a Borostyán kórus színesítette programjainkat.

A bányásznapi csingervölgyi Bányász Emlékparkban koszorúzással és kulturális műsorral folytatódott.

Vasárnap reggel a csingeri Kápolnában Szentmisen emlékeztek az elhunyt és még élő bányászokra a Padragi Bányász Férfikórus közreműködésével.

Délután Padragkúton a Bányász Kegyeleti és Emlékparkban ért a 68. Bányásznapi programsorozat.

Oravecz E. – Blaskó S.

Bányász ünnepre készülve

A Bányász Kulturális Egyesület tagjai a Bányásznapi tiszteletére az Ajkai Bányászati Múzeumnál önkéntes munkában az elnyílt virágokat kiszedték, új virágokat ültetettek a virágágyásokba és ládába. A Múzeum környezetét, lomb-

talánították az avart összegyűjtötték. Az emlékműveket megtisztították az időjárás okozta portól és egyéb szennyeződésektől.

Oravecz Edit
elnök

Már nem ismeretlen

Riethmüller Ármin ajkai bányaigazgató nyughelye

2018. augusztus 29-én -bányásznapi előzetesként- bensőséges megemlékezést tartottak az ajkai bányász hagyományörző és társadalmi szervezetek képviselői a veszprémi Alsóvárosi temetőben, Riethmüller Ármin sírjánál. A síremléket többévi keresés után, néhány hete találták meg, és azonosították be.

A legendás hírű bányaigazgató életútját Horváth Károly idézte fel, majd a résztvevők méceszt gyűjtöttek, és elhelyezték a tisztelet koszorúját. A megemlékezés a Bányász Himnusz hangjaival zárult.

A sír megtalálása Raffai Csilla és Lovassy Klára önzetlen segítségével történt, köszönet érte valamennyi bányásztársunk nevében.

A síremléken az ajkai szervezetek a közeljövőben egy emléktáblát is el fognak helyezni.

Fotó: Horváth Zsolt

Oroszlányi bányásznapi

Bányásznapi megemlékezés

„Tisztelet a bányász szaknak!
Jó szerencse, áldás lengje át!
Bárha napfényt odalent nem kapnak,
Hón imádják mégis a hazát!”
Bányásznapi alkalmából tisztelegtünk a

szakma és az egykori tapolcai bányászok előtt. Nyirádon pedig megemlékezünk arról is, hogy 85 évvel ezelőtt kezdődött meg a térség bauxittermelése.

(Dobó Zoltán)

Csolnoki kirándulás

A Bányász Kulturális Egyesület az AKNAMÉLYÍTŐ kör és a Bányász Hagományörző Szervezetek tagjai, képviselői Oravecz Edit, Bencsai Antalné, Horváth Károly, Blaskó Sándor, Marczona Ferenc segítségével kirándulást szerveztünk a csolnoki Bányász Hagományörző Egyesülethez, melyet a Bányásznapi időzítettünk. A csoportot Dr. Kalocsai Zoltán

elnök és Fleischmann Dezső elnökhelyettes fogadta. Elsőként bemutatták a Szent Borbála Templomot. Ezt követően megtekintettük a Bányászati Múzeumot, ahol részletes ismertetést hallhattunk Fleischmann Dezső elnökhelyettesétől. Megismerhettük Csolnok bányász múltját, kulturális életét képekben, újságcikkekben, relikviákban.

Közben elkészült a finom bogrács-lyás, mellyel megvendégelték az 50 fős csoportunkat.

A vendéglátás után, Bányásznapi alkalmából a Bányász Himnusz elneklése közben a Múzeum udvarán lévő emléktáblán koszorút helyeztünk el az ünnep tiszteletére.

Kitérőként Esztergomba utaztunk, ahol megtekintettük a várat és a Bazilikát.

Jó hangulatú kirándulás részesei lehetünk, hiszen egy szép napot tölthetünk együtt.

Hálásan köszönjük a Csolnoki Bányász Hagományörző Egyesület vezetőinek, tagjainak a szíves vendégfogadást.

Köszönjük a Kistours Kft. munkatársának Görgői Attilának segítségét is.

Oravecz Edit és Bencsai Antalné
szervezők

Széntintával írt versek

Egy bányász bányászkiöltő, Oroszlányból

Kovács Lászlót nem ismerem személyesen, de sokat tudok róla, mert olvasom verseit, különböző internetes oldalakon, s néha kézbe veszem Csákány és Penna című verseskötetét. Igazi bányászkiöltő ő, aki az ősi szakmáról írt verseit, bányászkiöltő, a föld alatt töltött munkáseivel teszi hitelessé. A dolgos esztendő végzetével vált valósággá a gondolat, hogy verset írjon. Döcögve indult pályája, a csákányhoz szoktatott kéz ujjai nehezen simultak a könnyű tollra. Am a lelkében felgyülemlett tapasztalat áttörte a gátat, s lassan a bányászok avatott krónikásává emelte őt. Költeményei belülről jövő vallomások, őszinte, kendőzetlen, „szénporos” sorok, s bár – saját közlése szerint – tétován mozog a poézis göröngyös országútján, gondolatai világosak, mondanivalója tiszta, érthető, szívhez szóló. Most újabb művel jelentkezett, címe: Csendes a bányásznap. A mindössze harminckét oldalas füzetben tizenhat verse található. Terjedeleme nem nagy,

de tartalmában színvonalas, s azt igazolja, hogy Kovács László költővé érett. Felelős kiadó az Oroszlányi Bányász Szolidaritási és Kegeleti Alapítvány. Az alábbiakban a szerző bevezetőjét, s egy költeményét közöljük. (hip) Kedves Olvasó! Itt születtem Oroszlányon, belenőttem, mint fái, bokrai az erdőnek. Ideköt minden, szakmám, őseim, családom. Szeretem a városom, becsülöm múltját, jelenét, s bízom a jövőjében. Kovács László vagyok, bányász, egész munkás életemet a föld alatt töltöttem, ahol kezdtem, onnan is mentem nyugdíjba, 5500 bányászmozgás után. Most, hogy bezárt Márkushegy, hazánk utolsó mélyművelésű bányája, keserű a szívem, félek, meghal egy olyan szakma, ami sok családnak adott kenyeret országunkban és városunkban. Sajnos a lármafa egyre sűrűbben kopogtat a temetőben, jelezve, hogy bányászt temetnek. Minden eltávozott bányással kevesebb az az ember, aki

átadhatná a szakmai tudását, a bányászati szeretetét a jövő nemzedéknek. Lassan velünk együtt meghal bányászunk, kihál a szakmánk.

Nekünk, még élőknek, az a dolgunk, hogy őrizzük a bányászati pislakoló paraszát, állítsunk emléket az eltávozottaknak, a méltatlanul leírt bányászoknak.

Ki-ki úgy, ahogy tud. Én versekben is próbálom ezt tenni. Talán néhány versem nem veszik el az idő pora alatt! Egy kötetem már megjelent, Csákány és Penna címen, lapjain jó néhány bányászverssel.

Ez a kis füzet válogatás, régi és azóta íródott verseimből.

Fogadja szeretettel az, aki olvassa. Tisztelettel adózom azoknak, akik már eltávoztak, akik még közöttünk vannak és őrzik szívükben a bányászati szeretetét, és szakmánk lassan múló emlékét.

Jó szerencsét!

Kovács László

Szénporos sorok

Metafora, hasonlat, rímek, meg szófaj, mi a bánat, hogy mivé lettem? Verset írok. Honnan lett bennem ez a fura vágy és óhaj, valamit hagyni, ha halok? Talán ebben bízok.

Úgy érzem én, most írnom kell, de miért, mi végre? Hol mérgezett vajon meg a vers, a szép szó maga? Megfogott a szavak zenéje, sorok szépsége, de hol ragadt rám a vágy, a költészet önmaga?

Az én szívem már éltében a föld alá költözött, ott nem csattogott rímeket a kaparó, a szénfal a hasonlatokban szűkölködött, nem rejtett verslábakat a földtakaró.

Bányák mélyén a szénpor ragadt rám, meg néha kópor, verset sem szavaltam akkor, néha tán egymagamban, zenélt alá napra tartva szalagon a görgősor. Született dal akkor? Talán igen - legbelül magamban.

Ha nem is díszesek soraim, nem ül néha a rím, lehet kérgesebb a lelkem, nyikorog, zörög a szó, nem virágosak soraim, nem mindig szívárvány a szín. Verselő bányász ritka, kevés a versre csákányozó.

Még nehezen járom a rímek, a szavak labirintusát, nekem ott lent a csákány kérgesítette a lelkem, nem tanultam a szépirást, nem érzem a ritmusát, ezért bizony recsegve ír még a penna a kezemben.

De ha szívet talál egy-egy szó, az már nekem öröm, széntintával jegyzem érzéseim sorait azoknak, ha nem is tökéletes, de a lelkemből jön —, akik megtisztelnak azzal, hogy olvasnak.

Tiszteltem a bányában lent a pajtásaim, társaim, mert segítséget, támaszt csak tőlük remélhettem. Most éppúgy tiszteltem azokat, kik néha olvasnak, mert nekik köszönhetem azt, hogy most én létezem.

Testületi ülések

A BDSZ országos elnöksége, 2018. szeptember 12-én tartotta munkaterv szerinti ülését.

A testület, Kordás Lászlónak, a MASZSZ elnökének előadásában tájékoztatót hallgatott meg a Magyar Szakszervezeti Szövetség kongresszusának előkészületeiről, s javaslatot fogadott el a MASZSZ szövetségi tanács tagok megválasztására.

Ezt követően a BDSZ elnöke és alelnökei a hazai foglalkoztatási várokozások a tagozatok és a cégek szakszervezeti képviselőinek helyzetértékelése alapján témakörben adtak tájékoztatást.

A harmadik napirendi pontban Beóthy-Fehér Szabolcs szóbeli tájékoztatóját hallgatták meg a testületi tagok, a BDSZ nemzetközi munkájáról.

A testületi ülés az Egyebek napirenddel ért véget.

***

2018. szeptember 20-án ült össze a BDSZ országos tanácsa, hogy beszámolót hallgasson meg az előző Országos Tanács ülést követő eseményekről. E napirendi pontban döntött a testület a MASZSZ szövetségi tanács tagokról a következő egy évre.

A második napirendi pontban a hazai foglalkoztatási várokozások a tagozatok és a cégek szakszervezeti képviselőinek helyzetértékelése alapján témakörben tárgyalt az Országos Tanács.

Végül a BDSZ nemzetközi munkájáról fogadott el határozatot a testület.

Lapzárta után érkezett

Megdöbbenéssel és mélyszéges szomorúsággal fogadtuk a hírt, hogy

✂ Máj László ✂

az Urándolgozók Szakszervezeti Szövetsége Mecsek-ÓKO Zrt. Szakszervezeti Bizottsága titkára, a Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Országos Tanácsának és Elnökségének tagja, a BDSZ Szervezetfejlesztési- Oktatási és Hagyományörző Bizottságának elnöke, életének 61. évében, 2018. szeptember 12-én, váratlanul elhunyt. Nyugodj békében, Laci!

Érdekességek a kőolajról

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															

VÍZSZINTES:

1. Haladás hátrafelé autóval. - Balatoni üdülőhely. 2. Értékesít, pénzzé tesz holmikát. - A legmodernebb jármű. 3. James Cantan amerikai jövőkutató gondolata: „A kőkorszak nem azért ért véget, mert elfogyott a kő. A kőolaj kora is jóval hamarabb véget fog érni, mintsem az olaj...” 4. Csónakot hajt. - Egészen hideg lett. 5. Röplabdát, teniszlabdát háló felett továbbít. - Barkácsáruháza lánc. - Folyadék, amelyből ha naponta fél litert iszunk, fedezzük a napi ajánlott kalciumbevitel egy részét. 6. Két vízínövény. - Bak betűi keverve. - Kikötőt védő építmény. 7. Ilyen csiga is van. - Ősi ipari nyersanyag: állatok karmának, patájának, szarvának anyaga. - Egyketted deciliteres. 8. A kőolaj származékait a magyar történelemben először Nándorfehérvár 1071-es bevételéről írva említi meg a Képes Krónika; mondván, hogy a vár görög-bolgár-arab védői „a magyarok hajóira ... fújtak”. 9. Péter becéze. - Szilvát szárít. - Skandináv nép. 10. Nálad lejjebb. - Egyforma betűk. - Csúcsteljesítmény. 11. Házasság. - Személyére, vállára, régiesen. - Orsolya becéze. 12. Több részből összeillesztett, ősi eredetű fúvós hangszer. - Mozog a hinta, inga vagy a mérleg nyelve. 13. A közelmúltban. - „Az amerikai Readers Digest magazin egy korszakos felfedezésről így számol be: 1969 szeptemberének egyik éjjelén, a parttól háromszáz kilométerre lévő Ekofisk-mező egyik fúróállomásának vezetője fél kettőkor felhívta szárazföldi főnökét, és azt mondta: – Ébren van? Üljön le gyorsan! Rengeteg olaj van mindenütt az Északi-tengerben!” Melyik ország a történet színhelye?

14. Sötétedésre. - Szétszakított. 15. Korán termő zöldség jelzője. - Szólás arra, hogy valaki felsorolta minden érvét: ... a puskaporát.

FÜGGŐLEGES:

1. Sportág. - Asszonynev végződése. - Régi burleszkfilmekben Stan párja. - Neon és foszfor vegyjele. 2. Zöld színárnyalat. - Hajójárat két part között. -

Ser betűi keverve. 3. Lantán és vas vegyjele. - Kímélő étrend másik jelzője. - Magyar Távirati Iroda. 4. Ami a jövetelemszerzéssel együtt jár. - Nyugat és dél betűjele. - Élő állat szörmének feldolgozható szörzete. 5. Pattog, de csak félig! - Kisebb dolgok hordására használatos tárgy. - Olyan ember, akinek sok az ideje. 6. Figyelemre méltó megállapítás: Az életben két legfontosabb dolog a jó cipő és egy jó ..., mert vagy az egyikben vagyunk, vagy a másikban. - Borjazott tehén. - Nagy állóvíz. 7. Osztrák tartományi főváros: ... Pölten. - Létesítmény ünnepélyes átadása. 8. Tantál és jód vegyjele. - Közmondás: ... kétszer fírad. - Olasz, norvég és spanyol autók nemzetközi betűjele. 9. Szemfényvesztő kifejezés: ... pókus. - A lengyelországi Felső-Szilézia fővárosa. 10. A Dallas című sorozat egyik fontos szereplője, a raavas Jockey Ewing cinikus bölcsessége: „A vér talán sűrűbb a víznél, viszont az olaj mindkettőnél ...” 11. Keményíti a fonalat. - A leghosszabb ideje megjelenő magyar rejtvenyűség. - Feltételez valamit. 12. Adóhatóságban van! - Sportoló öltözete. - Szervezetet formálisan, hivatalosan elhagyó. 13. Három skálahang vagy fagott fele! - A római katolikus egyház spanyolországi központjának városa. - Fantasztikus, nagyszerű: ...verő. 14. Tojás közepe! - Megismertem vele néhány fontos tény. - Szegecs. 15. Kóla része! - Jövőbelátó ember. - Inda egyenmű betűi. - Kapu, angolul, de Gödöllői Agrártudományi Egyetem rövidítése is.

Bajai Ernő

Beküldendő a négy vastag betűs meghatározás megfejtése.

A rejtvenyűpályázat nyertesei

A júniusi rejtvenyűnk helyes megfejtése a következő: ÉRÜNK, A VÁGYAD, ÉRV, PÉLDÁJA, IDŐ.

A nyertesek: Bajnóczy Ilona, 6237 Kecel, Móra F. u. 1.; Mester Zoltán, 3100 Salgótarján, Pécskő út 38.; Zámbo Béla, 2840, Oroszlány, Kertalja u. 6. 1/3.

A nyereményeket postán küldjük el.

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-
ÉS IPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Főszerkesztő: Hámori István Péter • Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.

Telefon: 322-1226 • Fax/üzenetrögzítő: 351-7758 • E-mail: bdsz@banyasz.hu •

A Bányamunkásban megjelent cikkek interneten is hozzáférhetőek: www.banyasz.hu • Kiadja és

nyomja a Nyomdort Kft. • Tel.: 06 30 825-4084 • Felelős kiadó: Rabi Ferenc • ISSN 0133-6630